



ת"פ 71291/07/18 - מדינת ישראל נגד יהודה צבי בלוי, יינה של תורה

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כבוד השופט העמית יעקב צבן

ת"פ 71291-07-18 מדינת ישראל נ' צבי בלוי ואח'

בעניין: מדינת ישראל המאשימה

נגד

הנאשמים

1. יהודה צבי בלוי
2. יינה של תורה (ע"ר)

הכרעת דין

1. **כתב האישום** מייחס לנאשמים עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין ורישום כוזב במסמכי תאגיד לפי סעיף 423 (אישום ראשון); הלבנת הון לפי סעיף 3(א)(1) לחוק איסור הלבנת הון (אישום שני); לנאשם 1 מיוחסת עוד עבירה של שימוש במרמה או תחבולה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה (אישום שלישי).

על פי הוראת סעיף 3א לחוק יסודות התקציב התשמ"ה-1985 ולחוק מוסדות חינוך תרבותיים ייחודיים, תשס"ח-2008, משרד החינוך מעניק תמיכה למוסדות חינוך תורניים, לרבות מדרשות לבנות. התמיכה ניתנת באמצעות עמותות רשומות המפעילות את מוסדות החינוך. על פי נהלים בדבר חלוקת כספי תמיכה שקבע משרד החינוך, עמותה רשאית להגיש מדי שנה בקשה מפורטת לתמיכה במוסדות חינוך העומדים במבחני התמיכה. לשם הגשת הבקשה יש מערכת ממוחשבת ייעודית (המכונה "מרכבה"), משרד החינוך בודק, ומוסד שעומד במבחנים מקבל התמיכה הכספית באמצעות העמותה.

הנאשמת הינה עמותה רשומה מאז 2007. **על פי החלק הכללי של כתב האישום**, הנאשם ניהל את הנאשמת בשנים 2014-2015 בתמורה לסך ₪ 75,000. הנאשמת תמכה במדרשה לבנות בשם "באר מרים" (להלן - המדרשה), שנוהלה על ידי אהרן רמתי, רחל חממי ותלמידות נוספות. **נטען** כי הנאשם ביצע פעולות במטרה להונות את משרד החינוך, לקבל כספים במרמה, בכך שהגיש למשרד החינוך בקשות תמיכה במדרשה וכן דיווחים שוטפים אשר כללו פרטים כוזבים ומצגי שווא, וכפועל יוצא העביר משרד החינוך לחשבון הבנק של הנאשמת, כתמיכה במדרשה, סך ₪ 713,062, וכספים אלו הועברו וחולקו שלא כדין, ובנוסף חלקו של הנאשם 1 בכסף לא דווח לרשויות המס.

באישום הראשון נטען כי בחודש נובמבר 2013 נפגש הנאשם עם אהרן רמתי שהציג עצמו כמנהל המדרשה והציע כי



הנאשם יסייע לו בקבלת כספי תמיכה ממשרד החינוך ובתמורה הנאשם יקבל שכר חודשי שהוסכם ביניהם. רמתי חתם בפני הנאשם על מסמך המפרט את מבחני התמיכה והנאשם יידע את רמתי בתוכנם.

עמותה המפעילה מדרשה צריכה להצטייד בכרטיס חכם וקוד לשם הגשת דוחות למשרד החינוך. בתחילת שנת 2014 ביקש הנאשם מיעקב בלוי, חבר ועד רשום של העמותה (הנאשמת) ומורשה חתימה בה, להנפיק כרטיס חכם עם חתימה דיגיטלית. יעקב בלוי עשה כן והנאשם עשה שימוש בכרטיס לחתימה על מסמכי הנאשמת והגשת דיווחים ומסמכים למשרד החינוך וכן ביצוע העברות כספיות. עוד נטען באישום הראשון, כי הנאשמים הגישו שתי בקשות תמיכה לשנים 2014, 2015 מבלי שבחנו את זכאות המדרשה לקבל כספי תמיכה וזאת בניגוד להצהרתם, בלי לפקח על התנהלות המדרשה, ובלי לבדוק קיום תכנית לימודים התואמת את המבחנים ודיווח על הוצאות. נטען כי המדרשה לא קיימה דרישות מינימליות של שעות לימוד ותכנים תורנים ולימודי חובה, לפיכך הדיווחים היו כוזבים והדוחות שקריים גם על נתוני שכר, הוצאות הנאשמת והמדרשה, ובכך היה כדי ליצור מצג שווא לפיו הנאשמת זכאית לכספי התמיכה שהתקבלו לשנת 2014 סך 537,262 ₪ ולשנת 2015 סך 175,800 ₪. עוד נטען כי הנאשמים העבירו לרחל חממי סך 110,000 ₪ במזומן, 60,000 ₪ לרמתי במזומן, וכן העברות בנקאיות 73,950 ₪ לרחל חממי; 74,970 ₪ לאחותה רבקה חממי; 93,200 ₪ לעובדיה מאוראל. סך 412,120 ₪ הועבר למדרשה (242,120 ₪ בהעברות בנקאיות, 170,000 ₪ במזומן).

באישום השני נטען כי הנאשמים הסתירו והסוו את כספי המרמה, השתמשו בכספי העמותה בלא לנהל רישום שוטף, בניגוד לדין ובכך מנעו אפשרות לבדוק העברות הכספיים. נטען כי הנאשם העביר סך 467,624 ₪ מחשבון הבנק של הנאשמת לחלפנים ומשך במזומן את הכספים וזאת בין 7.8.14 ועד 20.8.15, ובתקופה זו העביר לרחל חממי 110,000 ₪ במזומן ולאחר מכן 60,000 ₪ במזומן, ללא תיעוד שוטף בדבר ההיקף של כספי התמיכה שקיבלה המדרשה בפועל. כמו כן נטען כי סך של 242,120 ₪ הועברו לחשבונות בנק פרטיים של עובדיה מוראל, רחל חממי ורבקה חממי - וכל אלה הן פעולות ברכוש אסור שמקורו בעבירה ועל כן עבירה של הלבנת הון.

באישום השלישי נטען כי הנאשם לקח לעצמו 75,000 ₪ מכספי העמותה ולא דיווח לרשויות המס מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס.

2. **בתשובתו לכתב האישום** טען הנאשם כי משרד החינוך בדק כי המדרשה עומדת בתנאים, פיקח עליה בצד הפדגוגי, ואילו הנאשמת הייתה במעטפת הלוגיסטית בלבד. הנאשמים כפרו בכל עובדות האישום הראשון, וטענו כי המדרשה פעלה על פי הנחיות משרד החינוך ואף עמדה במספר ביקורות שאושרו, ובעקבותיהן הועברו תשלומים לעמותה לטובת המדרשה. כל הכספים הועברו למדרשה, הן במזומן והן בהעברות בנקאיות, למעט כספים שנדרשו



לצורך תפעול העמותה, לפיכך לא הייתה מרמה כלשהי ולא נעברה עבירה. הנאשמים טענו שאין ממש באישום השני, שכן לא הסוו פעולה כספית כלשהי של העברת כל הכספים למדרשה. באשר לאישום השלישי, כפר הנאשם בעובדות וטען כי הסכום הנטען - 75,000 ₪ - הינו מתחת לסכום המחויב במס.

רקע דיוני ועובדתי

3. ההליכים התארכו בשל עיכובים בהגשת מוצגים, חילופים בייצוג המאשימה, עיכובים בהתייצבות עדים וסגרים עקב המגפה. ברישום מספרי עמודי הפרוטוקול יש כפילות ומישיבת 1.3.20 רשום עמ' 143 אך צ"ל 173 ואילך.

4. בבית המשפט התייצבו עדים עובדי משרד החינוך, חלפני כספים, עדים הקשורים לעמותה וכן אהרן רמתי. הוגשו אמרות רבות של בנות ממדרשת "באר מרים", רשומות בנקאיות, רשומות ציבוריות, מסמכי רישום, דווח וביקורת שנעשו במדרשה. הנאשם העיד וכן יועץ מס כעד הגנה.

5. הנאשמת 2 הינה עמותה רשומה מאז שנת 2007.

משרד החינוך תומך כספית בעמותות המפעילות מוסדות חינוך תורניים, וזאת על לפי כללים ונהלים של חלוקת כספי תמיכה. העמותה הגישה מדי שנה בקשה מפורטת לתמיכה, ואם נמצא כי המוסד החינוכי שהיא מפעילה עומד בכללים, התמיכה אושרה. קרי, העמותה נועדה לתת מעטפת כספית ומנהלית מסודרת ומדווחת למסגרת לימוד - מדרשה, ישיבה, כולל - בה הלימודים הם תורניים.

6. **כללי התקצוב:** המבחנים לחלוקת כספי תמיכה של משרד החינוך במוסדות תורניים פורסמו ברשומות בשנת 2004 ותוקנו פעמים רבות (ת/11). הגדרת מוסד תורני כוללת גם מדרשה לבנות, בה מתקיימים לימודים תורניים בהיקף שלא יפחת מ-40 שעות בשבוע, לימודים סדורים ומדווחים. לימוד יכול שיקלוכל תפילות מנחה וערבית, אך לא תפילת שחרית (ת/11; פרוטוקול עמ' 108), מספר מינימום של תלמידות הינו 30 (ת/11, עמ' 18). בקיץ 2013 שלח משרד החינוך חוזר לראשי הישיבות ומנהלי המוסדות, לרבות נאשמת 2, ובו הוראות ולקבלת תנאי התמיכה והדרכה למילוי הטפסים והשאלונים. בעמ' 13 נכתב כי מלגות או משכורות לעובדים נדרשים יהיו רק באמצעות המחאות או העברה בנקאית וכי שימוש במזומן עלול להוות סיבה לדחיית בקשת התמיכה או לנקיטת אמצעים נגד המוסד (כך גם בחוזר נוסף שנשלח בקיץ 2014 עמ' 12).



7. א. הנאשמת הפעילה מאז ייסודה מספר מוסדות לימוד תורניים שקיבלו תמיכה ממשרד החינוך. מורשי החתימה של הנאשמת בשנים 2013-2015 היו יעקב בלוי ושרה שטרנהל (ת/16) והם נתנו רשות לנאשם לנהל העמותה, לפנות בשמה למשרד החינוך, לחתום על כל המסמכים, הבקשות וההצהרות, לרבות שימוש בכרטיס חכם הדרוש לשם כניסה למערכת התמיכות של משרד החינוך (ראה ת/1 אמרתו של הנאשם, עמ' 2, 3 ות/58).

הנאשם הוא האחראי היחיד בעמותה הנאשמת על כל עניין הכספים, ביצוע העברות בנקאיות ושאר פעולות כספיות (ת/7 עמ' 4) וזאת אף ששמו לא נזכר כלל! מסוף שנת 2013 היה הנאשם המנהל בפועל של הנאשמת תמורת דמי ניהול שהוא קבע (ת/1 עמ' 2; פרוטוקול 248-249). הנאשם טיפל גם בחשבון הבנק של הנאשמת בבנק מרכנתיל אף ששמו נפקד (ת/24).

ב. **חיה שטרנהל** העידה (ת/58) כי הייתה חברת ועד בעמותה והסכימה להיות מורשית חתימה. לדבריה, הנאשם החליף את רוזנטל בתפקיד מזכיר העמותה והיא האמינה שכל פעולותיו הן חסד, ועשתה כל מה שביקש ממנה. שטרנהל אינה יודעת פרטים כלשהם, ידעה שאין מקבלי שכר בעמותה כי כולם עובדים בהתנדבות. אינה מכירה העניינים הכספיים בעמותה או במדרשה ואינה יודעת דבר על מערכת שעות במדרשה. העדה אישרה כי הנאשם 1 ניסח מכתבים ומסמכים והיא חתמה על פי בקשתו.

ג. **יעקב בלוי** הינו מכר של הנאשם שפנה אליו בשלהי 2013, אמר שהוא זקוק למורשה חתימה בעמותה (הנאשמת). יעקב בלוי נתן אמון בנאשם והרשה לו להשתמש בשמו, ובצד הפורמלי הפך מורשה חתימה בעמותה, אך אינו יודע דבר על העמותה ופעילותה (פרוטוקול 151-153). עוד הוסיף, כי חתם על מסמכי רשם העמותות וכי השימוש שעשו הנאשמים הן במסמכים והן בחתימתו היה בהסכמתו מראש, לרבות חתימה דיגיטלית. יעקב בלוי אף קיבל כרטיס חכם למערכת "מרכבה" של משרד החינוך ונתן לנאשם. גם בבנק מרכנתיל חתם כמורשה חתימה (154-158). יעקב בלוי לא קיבל תמורה ורק רצה לעזור לנאשם.

8. א. מדרשת "באר מרים" (להלן - המדרשה) אינו גוף משפטי אלא מקום ששמו ניתן על ידי אהרן רמתי להנצחת זכר אמו. רמתי שכר מבנה בירושלים, אסף וקיבץ בו בנות בגירות, חלקן עזובות, למגורים, לימודים ופעילות. פירוט על המדרשה יובא בהמשך.

ב. בפגישה שהתקיימה בשלהי 2013 בין רמתי והנאשם 1 (וכן מר רוזנטל מטעם העמותה),



סיפר רמתי על המדרשה בה יש בנות מבתיים בעייתיים והוסכם שהעמותה הנאשמת תפנה למשרד החינוך ותבקש תקציב עבור המדרשה, תגבה מתוך התקציב הוצאות ודמי ניהול (שיעור דמי הניהול לא נרשם במסמך, לדברי הנאשם מדובר ב-6% או 12% (פרוטוקול 228) או 22% (אמרת נאשם ת/6 עמ' 1)), והשאר יעבור למדרשה. לדברי הנאשם באותה פגישה, רמתי חתם על מסמך בו התחייב לקיים כל תנאי משרד החינוך לקבלת תקצוב. רמתי הכחיש. המסמך לא הוצג.

9. א. ביום 8.12.13 העבירה נאשמת 2 למשרד החינוך מסמך התחייבות לקיים כל תנאי ומבחי התקצוב, הכללים הניהוליים הלימודיים והכספיים עם מודעות להוראות הנוהל. מסמך זה, כמו שאר המסמכים, נערך ע"י נאשם 1 (ת/13).

ב. בנובמבר 2013 הגישה הנאשמת למשרד החינוך דו"ח לשנת 2013 והצעת תקציב לשנת 2014, ההצעה הייתה לתקציב בסך 500,000 ₪ עבור המדרשה מתוכם הוצאות הנהלה וכלליות 27,500 ₪ (ת/15), כמו כן הוגשו מסמכים ומכתב הנמקה למתן תמיכה למדרשה (ת/17, ת/18). בדו"ח העמותה לשנת 2014 (ת/20 מאזן ביניים) נרשם כי התקבלו ממשרד החינוך 500,000 ₪ (+תרומות 90,000 ₪), ההוצאות למלגות הן 571,000 ₪, לכלכלה ומזון הוצאו 6000 ₪, פעילויות 3000 ₪, שירותים מקצועיים ומשרדיים 8600 ₪, אגרות 1400 ₪, סה"כ 590,000 ₪.

בדוח כספי של משרד החינוך (ת/32) נרשם כי בשנת 2014 הועברו לעמותה 537,262 ₪. בשנת 2015 הועבר לעמותה סכום של 175,800 ₪.

ג. בכל חודש מחודשי 2014 ובחודשים הראשונים של 2015 שלחו הנאשמים באמצעות המחשב דוח למשרד החינוך ובו מספר התלמידות במדרשה ושמות התלמידות הזכאיות לתקצוב (ת/33). בין התלמידות 4 בנות משפחת רמתי ו-7 בנות משפחת חממי (ת/34). בשלהי 2014 שלחו הנאשמים למשרד החינוך בקשה לאשר תקצוב למדרשה לשנת 2015 (ת/21), וסמוך לכך ביום 30.11.2014 נשלחה התחייבות מנהלי העמותה לעמוד במבחי התקצוב (ת/22). להדגיש, למסמך צורפה הצהרה של מנכ"ל המשרד שנחתמה על ידי יעקב בלוי לקיים בקרה ופיקוח נאותים על המדרשה להבטחת תנאי והתחייבות לקבלת התקצוב ולהבטחת אמיתות הדיווחים. החתימות הן של יעקב בלוי ושרה שטרנהל אך הפעולות כולן, לרבות עריכת המסמכים, החתימה על ההתחייבות, הן של הנאשם 1 כמנהל בפועל של העמותה.



ד. ביום 15.12.2014 דיווחה העמותה למשרד החינוך על 10 מקבלי שכר שנתי בסך 12,000 ₪ כ"א. כמו כן על 5 מקבלי שכר שנתי בסך 6,300 ₪ כ"א והם תמר רמתי, אוסנת רמתי, יעל שרעבי (בנותיו של אהרן רמתי), מלכה רמתי (אשת אהרן רמתי), תמר סלימן. מצוין בדו"ח כי השכר משולם כנגד חשבונית. כמו כן מצוין בדו"ח על הוצאות שונות בסך 8,440 ₪ המהווים 1.44% מסה"כ המחזור הכספי של העמותה המסתכם ב-587,824 ₪.

ה. במהלך שנת 2014 ובתחילת 2015 העבירה העמותה למשרד החינוך דו"חות כלליים על שעות הלימוד במדרשה ימי א' 21:00-13:00 וימים ב-ה 21:00-14:00, ולעיתים 21:00-9:00 (ת/27, ת/37). בדיווחים נוספים יש שנויים קלים (ת/35). אין התייחסות לתוכן הלימודים.

10. המדרשה

א. **אהרן רמתי**, יליד 1961, נשוי ואב לחמש בנות, אברך בכולל. רמתי נהג לזמן בנות עזובות לארוחות שבת משפחתיות ולדברי תורה, בהמשך דאג לשכן כמה מהן בסמוך למשפחתו. בשנת 2009 שכר בית פרטי, מבנה ישן ברח' שאול המלך 24 ירושלים (ת/63), הגיעו עוד בנות, לדברי רמתי חלקן בעייתיות (פרוטוקול 145), המקום התפתח לפנימייה לבנות חסרות בית וזקוקות לטיפול (148-149). כדי לקבל תרומות ומימון, הצטייד רמתי בזמנו (2009-2011) במכתבי המלצה של שלושה רבנים (תשס"ט, תש"ע, תשע"א - ת/70). רמתי ידע כי יש צורך במעטפת של עמותה כדי לקבל מימון (תחילה היה בקשר עם עמותה בשם "זוהר החיים"), ועל כן נפגש עם הנאשם 1 כנציג הנאשמת וסוכמו תנאים לשיתוף פעולה. רמתי לא זכר מהם התנאים (פרוטוקול 158-161). רמתי הוא ראש המדרשה, אך לא בתפעול שוטף (154), שכן לדבריו אינו עוסק בכספים. רמתי יצר מסלול (צינור) תמיכה במדרשה ע"י יצירת קשר עם הנאשמת, ומאז רחל חממי נכנסה בנעליו לניהול שוטף (166). רמתי הוא שוכר המבנה (7000 ₪ לחודש), ארנונה, מים, חשמל למבנה משולמים מחשבונו בבנק ורחל חממי מחזירה לו. פעמיים בשבוע (20-40 דקות כל פעם), רמתי נותן שיעורים במדרשה.

באשר לאופי או תוכן הלימודים במדרשה העיד רמתי כי הבנות עובדות בבוקר ולומדות אה"צ ובערב, הבנות הבוגרות יותר קובעות השעורים (ת/71 שורה 67) ויש בנות שקובעות מה קונים ומה אוכלים. אין היררכיה במדרשה, אין חובה להשתתף בשיעורים (ת/1). לדבריו אמורה להיות מערכת שעות וזו נבנית על ידי הבנות (ת/72 עמ' 9), רחל חממי מנהלת המדרשה וגם רשומה כתלמידה. אף שלדבריו ההכונה החינוכית במדרשה היא דרכו (ת/3 שורה 80), רמתי אינו יודע מה הבנות לומדות (פרוטוקול 180-181). רמתי הוסיף כי בפגישה הראשונה והיחידה עם הנאשם בשם הנאשמת, ביקש כי הכספים ל"באר מרים" יהיו במזומן (ת/73 שורה 32).



ופעם אף קיבל מהנאשם מזומן (שם, שורה 47).

ב. רחל חממי, קרובת משפחה של אהרן רמתי (בת של בן דוד), אירגנה את "באר מרים" עם רמתי מאז 2007-2008. הבנות באו, התחברו, 40 גרות במבנה, רשומות 65-70 רובן עובדות.

חממי היא האחראית במדרשה על התקציב ובעמותה הנאשמת התייחסו אליה כאל יו"ר המדרשה, היא זו שנתנה לנאשמים דיווחים על תלמידות ומי הן המורות (ת/40 עמ' 5). כדבריה, הבנות אינן יודעות שהן מתוקצבות, והיא עצמה חיה במדרשה מכספי התקצוב (ת/40). חממי נותנת שיעורים על פרשת שבוע, מודעות, מקצועות קודש, ציור, גם תלמידה בעצמה. 3 תלמידות נוספות נותנות גם כן שיעורים: ליטל סלם, יעל שרעבי, רבקי וייספיש. במדרשה סדר היום חופשי, יש בנות עובדות, הלימודים מתחילים בדרך כלל בשעה 13:00. רחל חממי עצמה אמרה כי רק כאשר הסתיים הקשר בין הנאשמת למדרשה (מאי 2015) נודע לה שצריך לקיים מערכת מסודרת של 9 שעות והוסיפה שיש במדרשה שיעורים בערב, שלוש פעמים בשבוע שלוש שעות, מ-13:00-17:00, ושיעורים שמוסר אהרן רמתי (ת/41 עמ' 4). באשר לניהול הכספי, אמרה חממי כי קיבלה מהנאשמים כ-36,000 ₪ בחודש, לעיתים במזומן, לעיתים בהעברה לחשבונה או חשבון בנק של אחותה, אין רישום של הכספים אלא ב"ויזה", אין תלושי משכורת, אין למדרשה חשבון בנק ולא ידעה כלל שצריך כזה. הכסף מיועד לשכירות, אחזקת הבניין, קניית מזון. לא ביקשו ממנה קבלות או מסמכים. חממי הבהירה כי נפגשה עם הנאשם, קיבלה כספים במזומן, לא ידעה שצריך לתת חשבונית כנגד, ובאמרתה ת/41 פרטה כי קיבלה מזומן בסכומים של 60,000 ₪ + 30,000 ₪ ועוד 20,000 ₪ + 20,000 ₪, ועוד סכומים הועברו מהנאשמת לחשבון בנק (לא של המדרשה). אין רישום מסודר. הנאשם אף לא ביקש קבלות (ת/42).

שרה חממי, אחות של רחל, אמרה כי בכרטיס אשראי שלה קונים דברים למדרשה, ורחל מעבירה לה כל חודש 20-30 אלף ₪ (ת/44).

ג. סוגיית מסגרת הלימוד ומערכת השעות במדרשה שנויה במחלוקת, לפיכך להלן תמצית מאמרות הבנות שהוגשו כראיות (רובן נמצאות במקום מספר שנים): שרה חממי, גרה במדרשה, העידה כי הבנות עובדות ולומדות במקום אך לא חייבות להיות בלימודים (ת/44 שורה 36). רבקה חממי גרה במדרשה, העידה כי שעות הלימוד גמישות, יש לימודי קודש, השקפה, והבנות גם מלמדות, וכולן גם מנקות ומבשלות (ת/45). אלישבע חממי סיפרה על לימודים לא סדירים, כמה פעמים בשבוע, גמיש, כמה בנות מלמדות, אהרן רמתי גם הוא מלמד, והמקום הזה כמו בית (ת/46). מדבר מדמוני העידה כי בבוקר הבנות עובדות, 3 פעמים בשבוע יש



שיעורים שמעבירות בנות בוגרות, רמתי מלמד קצת, תכנים לימודיים מעטים, מתארת חיי פנימייה (ת/48). הודיה לוי העידה כי היא 5 שנים במדרשה, יש תכנית לימודים 3 פעמים בשבוע 16:00-13:00 (תורני) והבנות מלמדות: רחל, ליטל, רבקי. רוב הבנות עובדות ומשלמות על פי יכולת. לא יודעת על תקציב והיא עצמה אחראית על שיפוצים (ת/49). ברכה שרייבר העידה כי במדרשה לומדים יום אחד בבוקר ובשאר הימים משעות הצהריים. אין חובת נוכחות (ת/51). ליטל סלם העידה כי רוב הבנות עובדות בבוקר, אחה"צ יש שיעורים של רבניות, גם היא עצמה. הכל לא פורמלי, כל אחת כרצונה, לומדות כל היום (ת/52). הילה אהרן העידה כי יש 5 ימי לימוד. ביום א 16:00-8:00, שני-חמישי 21:00-13:00. לימודי קודש וגם העשרה. הלימודים לא חובה. המורות: ליטל, רחל, רבקי, יעל. מתארת חיי פנימייה (ת/54).

מלכה רמתי, אשת אהרן רמתי, העידה כי היא מעין אימא של כל הבנות, 35 גרות במקום ורשומות 80-75 (ת/59). אסנת רמתי, בתו של אהרן, העידה כי הבחורות עובדות בבוקר ולומדות אחה"צ 17:00-13:00 ולפעמים גם בערב (ת/60). תמר רמתי, בתו של אהרן, העידה כי ביום א' לומדים 16:00-8:00 ובשאר ימות השבוע בין השעות 21:00-13:00. הבנות מלמדות וגם אהרן אביה (ת/61). יעל שרעבי, בתו של אהרן רמתי, העידה כי היא תלמידה במדרשה, הלימודים בין 21:00-13:30, היא עצמה נוטה להיות בלימודים בין 20:00-16:00 וגם נותנת שיעורים. הבנות עובדות בבוקר. יעל אמרה שהיא לא קיבלה מלגה, ולא שכר. מתארת חיי פנימייה, 30 בנות גרות במקום (ת/62). מוריה סעדיה, גרה במדרשה, עובדת בבוקר, יש לימודים יום א' 16:00-8:00, ובשאר הימים 21:00-13:00, הכל ניהול עצמי, הרבנית יעל אחראית על התכניות (ת/65).

לציין, הבנות שנותנות שיעורים מכונות רבניות. אהרן רמתי - שאינו רב - מכונה הרב רמתי. 40-35 בנות גרות במקום - חלקן על מזרנים. בנות המדרשה אינן יודעות ואינן מודעות לתקצוב של משרד החינוך.

ד. במהלך השנה מקיים משרד החינוך פיקוח של רואי חשבון חיצוניים על המדרשה. ביום 12.2.14 ציין נציג משרד רואי החשבון בטופס ייעודי כי במדרשה נוכחות 62 בנות מתוך 65 רשומות. ביום 17.9.14 ציין המבקר כי במדרשה נוכחות 59 מתוך 64 רשומות, וביום 2.3.15 נוכחות 70 מתוך 73 רשומות (ראה נ/8). בדו"חות, בשורה המיועדת, צוין כי אין הערות.

ה. בחודש אפריל 2015 הגיע למשרד החינוך מידע תקשורתי ומידע נוסף על הנעשה במדרשה. ביום 16.4.15 פנה משרד החינוך לנאשמת 2 וביקש לקבל הסברים ופרטים על מהות הלימודים במדרשה, מערכת שעות, תוכנית לימוד שנתית, הרכב צוות חינוכי, פירוט תפקידים, בעלי תפקידים ומקבלי שכר בעמותה (ת/9).



באותו יום, 16.4.15, ענו הנאשמים למשרד החינוך, ציינו כי אינם מעורבים או יודעים תמיד על התכנים במדרשה מעבר ללימוד התורני, ועל כן החליטה העמותה בישיבה מיום 15.4.15 להפסיק לתפעל המדרשה (ת/26). במכתב תשובה נוסף שנכתב ונחתם ע"י הנאשמים ביום 20.4.15 צורפה מערכת שעות עם נושאי לימוד: יום א' 08:00 - 19:30; ימים ב-ה 11:00 - 21:00, צוין כי אנשי צוות המדרשה הם: יעל שרעבי - מנהלת התוכניות; ל. סלם, ר' חממי ור' וייספיש - לימודים תורניים; מורים נוספים ללימודי התעמלות, תפירה, דקדוק, והשקפה - נותן הרב אהרון רמתי. עוד צוין במכתב, כי עקב מידע שקיבלה העמותה (הנאשמת), יהיה שינוי בכל הצוות הרוחני במדרשה, וכי בשנת 2014 לא היו מקבלי שכר בעמותה (ת/10). במכתב הודגש כי ביקורות רואי החשבון שנערכו במדרשה היו חיוביות.

ו. העד ליבני קאהן הינו עובד אגף האכיפה במשרד החינוך וביום 3.5.15 בא למדרשה לערוך ביקורת ראשונה של איש משרד החינוך. להלן ממצאיו העיקריים המשקפים תמונת מצב לאותו יום: נוכחות 43 תלמידות, המבנה קטן, צפוף ומוזנח, ובו שולחן אחד בסלון, עם 8 כסאות סביבו. מחסור בחומרי לימוד; 3 כונניות ספרים ובהן ספרי קודש (ת/8). בעדותו ציין ליבני כי ערך צילום מצב ואינו יודע מה היה לפני או אחרי ביקורו (פרוטוקול 24-25). ביום 4.5.15 החליט משרד החינוך לעכב התמיכה (ת/29) וביום 3.9.15 הוחלט לבטלה (ת/31).

11. חלפנות

א. חלפן הכספים אריה מרדכי רבינוביץ העיד כי הנאשמת 2 העבירה בהעברות בנקאיות לחשבון הבנק של משרד החלפנות סכומי כסף שונים בין 7.8.14 - 20.8.15 בסכום כולל של 439,371 ₪ והכסף נמשך ע"י נאשם 1 במזומן (ת/39, פרוטוקול 144-148).

ב. במשרד החלפן יוסף אריה חשין נרשם כי בשנת 2014 הנאשם 1 ביצע העברות בנקאיות בשקלים ומשיכה בסכום מצטבר של כ-80,000 ₪ (ת/38). אין ראיה כי פעולות אלה במשרד חשין קשורות לנאשמת 2.

12. **משרד החינוך - עדויות:** סיגלית דניאלי, סגנית מנהלת אגף מוסדות תורניים במשרד החינוך ומרכזת ועדת התמיכות העידה, כי לפני 2015 אושרו תמיכות בלא שהמשרד קיבל מערכת שעות, וכי נוהלים מפורטים יותר למדרשות החלו בשנת 2016. כמו כן הבהירה כי ביקורת רואי החשבון 3-4 פעמים בשנה מתמקדת בנוכחות בלבד ואילו בדיקת עומק (ת/8) מתקיימת אחת לשנה. עוד הוסיפה כי יש מדרשיות שהן גם פנימיות ולא היה נוהל האוסר על הבנות



במדרשה לעבוד (פרוטוקול 46-52). לדברי העדה, במערכת השעות שמסרה הנאשמת (אפריל 2015) יש 32.7 שעות תורניות ואילו הסף הנדרש לקבלת התמיכה הינו 40 שעות (44-45).

עמוס ציידא, מנהל אגף מוסדות תורניים במשרד החינוך העיד, כי המשרד עובד מול עמותות המפעילות ישיבות, כוללים וגם מדרשיות לבנות. משרד החינוך בודק על מה הוצאו הכספים ופעם בכמה שנים יש ביקורת עומק (64). משרד החינוך ביקש מהעמותה מערכת שעות רק באפריל 2015 עקב טענות שעלו בתקשורת בעניין המדרשה (2-71). ציידא ציין כי בשנת 2014 הנאשמת קיבלה תקציב בסך 537,262 ₪ ובשנת 2015 עד תחילת מאי 176,400 ₪ (5-74). כספי התקצוב מיועדים ללימוד תורני ולכן מגבילים הוצאות ושכר עד 22% (פרוטוקול 77). לדבריו, המשרד לא היה מודע בזמן אמת שיש במדרשה הרבה מלגות ומדובר בחריג וכאשר נתקלים בחריג כזה, מבקשים קודם כל הבהרות (2-81). עוד אמר, כי אם המוסד מצהיר כי לומדים בין 08:00-17:00 כולן חייבות ללמוד בשעות אלה (85), וכי מנהלי העמותה הם האחראיים שהלימודים יתקיימו לפי הכללים והם האחראיים על כל ההתנהלות הכספית (87), ורק כאשר אנשי משרד החינוך קיבלו מערכת שעות (כאמור, באפריל 2015) נוכחו לדעת כי היו במדרשה רק 32-33 שעות תורניות ולא 40, ורק החל משנת 2016 חייבו עמותות להגיש מראש מערכת שעות. בהמשך עדותו הבהיר כי תפילות מנחה וערבית הן חלק מהלימודים התורניים ולפיכך מספר השעות התורניות במדרשה מגיע ל-36.7 (95-97). בהגנות ציין, שאין הגדרה מפורטת מהם לימודים תורניים וכי הגישה אינה דווקנית. עוד העיד, כי בד"כ מחצית מהתקציב מיועד לתשלום לצוות חינוכי, רבע לתחזוקה ומזון ו-5% למלגות, אך אפשר שהמוסד יחליט שכל התקציב יועד למלגות (98). ציידא הדגיש את הכלל כי בעמותות אסור תשלום במזומן וכי רק בסוף הסתבר כי בעמותה ובמדרשה לא היו למעשה הוצאות לצוות חינוכי, דבר שיכול לעצור תמיכה (101). לדבריו, תשלום מלגות בהיקף גדול מלמד כי אין מדובר במדרשה אלא סלון של בית, וזאת אף שאין מפרט כיצד צריכה להיראות מדרשה (105).

13. **גרסת הנאשם:** הנאשם, יליד 1988, נשוי ואב לילדים, העיד כי בסוף שנת 2013 שאף להתחבר ולצמוח ולכן החל את פעילותו בעמותה באופן לא רשמי אך עם תקווה להיות בעתיד מנהל. בפגישה שקיים עם רמתי (בנוכחות רוזנטל) סוכם כי העמותה תיתן למדרשה המעטפת הנדרשת כלפי משרד החינוך וכן סוכם על כיסוי הוצאות העמותה בשיעור 6%-12% מתוך התקציב שמשרד החינוך ייתן (פרוטוקול 223-228). לאחר מכן הוגשו הבקשות והמסמכים למשרד החינוך, התקציב אושר, כספים הועברו, נערכו ביקורות במדרשה ע"י רואה חשבון מטעם משרד החינוך והכל נראה תקין במדרשה (229-231). הנאשם או מי מטעמו לא ביקר בבניין המדרשה. הנאשם אישר, כי חלק מהכסף שהתקבל בעמותה הנאשמת הועבר על ידו במזומן כי כך המדרשה דרשה, וזה מקובל שכן ידוע שספקים המקבלים כסף מזומן נותנים מחיר טוב יותר (פרוטוקול 231). באמרתו ת/3 אמר הנאשם, כי בהתחלה העביר לרמתי וחממי במזומן



סכום של 200,000 ₪ בערך (עמ' 2), לא החתימם על מסמך כלשהו (עמ' 3). באמרה נוספת, ת/4, פירט בהסתמך על טבלה את סכומי המזומן: 60,000 ₪, 30,000 ₪, 20,000 ₪, 36,000 ₪, 18,000 ₪. בהעברות בנקאיות העביר כ-400,000 ₪ לחשבונות פרטיים כפי שהתבקש על ידי רחל חממי. הכל ללא מסמכים וללא חתימות (עמ' 5). מבחינתו, כל עוד הכספים משמשים את הבנות במדרשה זה בסדר (232). הנאשם העיד כי לא קיבל שכר, אמנם הייתה הבנה שיקבל אך לא קיבל (235). עם זאת, באמרתו ת/6 אמר כי מתוך תקציב משרד החינוך, כ-20% להוצאות של העמותה והוא עצמו קיבל שכר שנתי של 75,000 ₪ בערך, סכום שלא דווח לרשויות (עמ' 2-3).

לציין - ככל שהתקדמה עדות הנאשם בבית המשפט, הוא נמנע מלהשיב על שאלות, התפלפל, התחמק, לא זכר, שכח, נשא דברים, לא ענה כלל או ענה בשאלה על שאלה.

14. לשיטת ההגנה הנאשמים תפקדו כראוי וכחוק. למדרשה היו שני מנהלים, אהרון רמתי ורחל חממי שמסרו לעמותה רשימת תלמידות, התמיכה נגזרת ממספר התלמידות והדיווח על כך היה נכון ומהימן, והראיה לכך הינה כי רואי חשבון מטעם משרד החינוך ביצעו שלוש ביקורות אקראיות במהלך השנה ואלו נמצאו תקינות. בנות הלומדות במדרשה ומתוקצבות רשאיות גם לעבוד, אין חובת נוכחות בשיעורים, אין מילוי טפסים של שעות לימוד, אף פעם לא ביקשו מהעמותה או מהמדרשה מערכת שעות מראש. אין הגדרה מהו לימוד תורני, מדובר בחינוך לא פורמלי וההתנהלות במדרשה הייתה כמקובל בעולם החרדי. מלגות אינן חייבות להיות אישיות ומקובל בכוללים שם מקבלים מלגות אישיות ובכך מממנים את המוסד הלימודי. המאשימה התעלמה מאחריותם של אנשי העמותה יעקב בלוי, שרה שטרנהל ומר רזנטל, שהוא זה אשר הביא את הנאשם לעמותה. הנאשם העביר את כספי התקצוב למדרשה ועל כן לא ביצע תרמית ובוודאי שלא הלבין הון. הנאשם סמך על אהרון רמתי שהוא רב גדול שהציג המלצות טובות.

נטען עוד כי ההליך נגוע באכיפה בררנית שכן מוסדות תורניים אחרים המתנהלים באופן דומה לא נבדקו והם מקבלים תקציב (נ/9). לפיכך, התוצאה צריכה להיות עיכוב הליכים או זיכוי, ואם נמצאו פגמים מסוימים, אלו פגמים מנהליים ולא פליליים.

15. אלו המחלוקת העיקריות:

א. האם המדרשה קיימת ככזו והאם התקיימו בה לימודים תורניים בהיקף של 40 שעות שבועיות.

ב. האם הנאשמים בדקו ופיקחו על המדרשה וקיימו ניהול כספי כנדרש בהתחייבותם.

ג. האם הדו"חות שהעבירו הנאשמים למשרד החינוך הם נכונים.



ד. מחלוקות משפטיות על יסודות העבירות המיוחסות.

ה. טענות על אכיפה בררנית.

דין ומסקנות

16. במדרשה "באר מרים" היו רשומות כ-70 בנות, מחציתן גרו במקום ששימש גם פנימייה. תנאי המגורים צפופים, בחדרים בודדים, סלון הבית שימש גם ללימוד, בתנאים לא מתאימים, לא היו מספיק כיסאות, ספסלים, שולחנות, חומרי לימוד או ספרי לימוד. במדרשה התקיימו לימודים אך ללא מסגרת ברורה, ללא תוכנית לימודים מסודרת, נושאי הלימוד נשאו שמות כלליים ולא מחייבים, ללא חובת השתתפות. לא היה צוות מורים או מדריכים. ארבע בנות הרשומות גם כתלמידות נתנו שיעורים, ומי שנחשב למדריך הרוחני או התורני- אהרון רמתי, לא ידע דבר על תכני הלימוד והוא עצמו בא למקום פעמיים בשבוע ל-20-40 דקות כדי לדבר על השקפה.

כספי התקצוב שהועברו למדרשה שימשו לשכר דירה, תחזוקה, תיקונים ומזון. הבנות הן שניקו, טיפלו, קנו ובישלו. חלקן הוסיפו עד ₪ 500 לחודש מכיסן. במדרשה לא היה רישום כלשהו של הכנסות או הוצאות.

17. דרישות משרד החינוך היו ידועות: מינימום 30 בנות, שעות לימוד תורניות - 40, ניהול כספי מסודר על ידי העמותה. כל השאר גמיש: לא ביקשו מערכת שעות מלאה ומסודרת, לא ביקשו לדעת מי צוות ההוראה, ואין הגדרה מהו לימוד תורני. פיקוח משרד החינוך התמצה בביקורת רואי חשבון 3-4 פעמים בשנה שרשמו נוכחות. תנאים, לימודים ותכנים לא היו בבדיקה או תחת פיקוח.

התנאים והדרישות של משרד החינוך חלים על העמותות ובהן הנאשמת, ותפקידן היה לקיים את הדרישות הללו, שהן דרישות סף הכרחיות. חובת העמותות ואחריותן הינה לבדוק ולוודא כי המדרשה מקיימת את התנאים, ובמקרה שלפנינו - החובה על הנאשמת ואורגניה.

18. מספר הבנות במדרשה עמד בתנאי הסף, אך הלימודים לא היו מסודרים, מערכת שעות כללית, ללא חובת התייצבות. התנאים במקום לא היו תנאי לימוד מינימליים וגם הדיווח (המאוחר) על תכני הלימוד לא היה מספיק ולא הראה קיום תנאי סף של 40 שעות תורניות בשבוע. בעניין זה משרד החינוך נטה בזמנו לגמישות ונתן התראות והזדמנות להוסיף ולתקן.

הנאשמים התחייבו לקיים מערכת ניהולית וכספית מסודרת, מדווחת, ממוסמכת ומפורטת (ת/11, ת/12-א,ב, ת/13) אך



לא עמדו בכך. הנאשם פעל לבדו בשם העמותה וגייס את יעקב בלוי להיות רשום כאיש ועד בעמותה, ככיסוי, בלא שיעקב בלוי ידע דבר על הנעשה בה. הנאשמים לא בדקו מראש או במהלך השנה, או כאשר נדרשו לתת דוחות למשרד החינוך, מה נעשה במדרשה, והאם מתקיימים התנאים הלימודיים. האחריות לקיום לימודים תורניים מסודרים הינה עליהם. הנאשמים דיווחו כי בעמותה יש עשרה מקבלי שכר בתפקיד, אך אלה לא קיבלו שכר. הנאשם קיבל שכר (לשנת 2014 בתחילת שנת 2015) בסכום כולל של 75,000 ₪, שלא דווח. באותם מסמכים של העמותה רשמו הנאשמים חמש תלמידות כמקבלות שכר, מהן ארבע בנות משפחת רמתי, לרבות אשת אהרון רמתי וכן תמר סלימן (ת/23). **והוא עיקר:** הנאשמים לא דאגו לרישום של הסכומים שהעבירו למדרשה, החליפו כספי בנק במזומן, מסרו כספי מזומן בסכום של כ-170,000 ₪ למדרשה באמצעות אהרון רמתי ורחל חממי, לא קיבלו חשבוניות, קבלות או חתימות, על כך. כספים אחרים בסכומים לא ידועים בדיוק, אך בסדר גודל של כ-240,000 ₪ נוספים, הועברו לחשבונות בנק של שרה חממי (אחות רחל חממי), גם הם ללא חשבוניות, קבלות או רישום.

האם הפרות אלה התגבשו לכדי ביצוע עבירות כפי שטוענת המאשימה?

העבירות

19. הכללים והמבחנים למתן תקציבים לקיום מוסדות לימוד ומדרשות נועדו להסדיר מסגרות לימוד ולהבטיח מעקב אחר הכספים, עבור מה הוצאו ולמי ניתנו. העמותה ואורגניה הם הנושאים באחריות לקיום המדרשה "באר מרים", קיום לימודים, להעברת כספים ורישומם, וכפועל יוצא - לפיקוח על הנעשה במדרשה ולתת דיווח נכון ומדויק למשרד החינוך. ביקורות מעת לעת של משרד החינוך אינן משחררות הנאשמים מחובתם הבסיסית ואינה פוטרת אותם מאחריות על הנעשה במדרשה. האחריות גם אינה ניתנת להעברה לאנשי המדרשה.

מבחינת הסף של התקצוב של משרד החינוך היו גמישים, הגדרתם רחבה והם אפשרו תנודות. לא נאסר על הבנות לעבוד, שעות הלימוד היו גמישות ובמדרשה עצמה לא היה רישום נוכחות ולא היה צוות הוראה חיצוני. רחל חממי שניהלה בפועל את המדרשה אישרה כי לא ידעה כלל שיש צורך במערכת שעות. הנאשמים הסתפקו בהקמה של מנגנון התמיכות, קבלת רשימה של בנות שדווחה למשרד החינוך, וכאשר הכספים הגיעו, עשו בהם שימוש, חלק במזומן וחלק בהעברות בנקאיות, ללא רישום וללא אסמכתאות, ויש בכך הפרה ברורה של הכללים וההתחייבויות. הנאשמים ידעו כי מלגות או משכורות יש לתת רק באמצעות המחאות או בהעברה בנקאית (אישית), וכי כספי מזומן אסורים (ראה שוב ת/12א, עמ' 13; ת/12ב, עמ' 12), אך העבירו את כל כספי המלגות או במזומן או בחשבון בנק לא ידוע.

20. סעיף 414 לחוק העונשין מגדיר "**מרמה**" כטענת עובדה, בכתב, בעל פה או בהתנהגות, כאשר הטוען אותה



יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת. סעיף 423 לחוק העונשין בכותרת "רישום כוזב במסמכי תאגיד" מורה:
"מייסד, מנהל, חבר או פקיד של תאגיד, הרושם או גורם לרישום פרט כוזב במסמך של התאגיד בכוונה לרמות
או נמנע מלרשום בו פרט אשר היה עליו לרשמו, בכוונה לרמות - דינו מאסר 5 שנים".

בבואנו לבחון את יסודות העבירות במקרה שלפנינו, לא ניתן לנתק את מעשי הנאשמים מההקשר הכללי. הבקשות
למשרד החינוך הוגשו בידיעה והבנה של הנאשמים שקיימת מדרשיה. היה אכן מקום והיו בנות. בבקשות לא נדרש ליתן
פירוט כלשהו של סדר יום או מערכת שעות או שמות של מורים או מורות. הכספים לא הגיעו מיד אך בינתיים נערכו
ביקורות של רואי חשבון חיצוניים שלא העירו דבר. אנשי משרד החינוך, בהגנות, העידו כי דרישות מפורטות ממדרשיות
ומוסדות לימוד שתחת סמכותם באו רק החל משנת 2016. הנאשמים אומנם לא פיקחו על הנעשה במדרשיה אך עצם
הגשת הבקשה באישור תקציב מלכתחילה לא היו נגועים, קרי, דרישות הסף הגמישות יחסית וביקורות שטח ללא הערות
יכולים ללמד כי עצם אישור התקציב לא היה בלתי ראוי. אולם התנהגות הנאשמים והתנהלותם עם הכספים שהתקבלו
נגועה במרמה בכך שנעשה בכספים שימוש שהוסתר, לא נעשו פעולות להם התחייבו הנאשמים, ובכך לא התאפשר
לעקוב אחרי הכספים. יסודות עבירת המרמה חוזקו עוד בשימוש בכסף מזומן ללא רישום ואסמכתא, פעולה שנאסרה
במפורש כדי למנוע מניפולציות. התרמית עולה גם מכסף שנטל לעצמו נאשם ללא רישום ודיווח.

הרישומים במסמכי העמותה ובדיווחים שדיווחו הנאשמים היו כוזבים. דווח על חברי העמותה כמקבלי שכר אך אלה לא
קיבלו דבר; דווח על בנות במדרשה המקבלות שכר בעמותה עצמה; על הכספים שנטל הנאשם 1 לעצמו לא דווח, ובכך
נמנעו הנאשמים מרישום שהוא חובה; נמנע דיווח על שימוש במזומן ועל סכומים מדויקים שהועברו. כיוון שהנאשמים
נמנעו מהרישומים הללו, אין רישום הוצאות, לא ביקשו ולא קיבלו מסמכים כדי להראות את ההוצאות, ובכך נוצקו
יסודות כוונת המרמה הדרושה להוכחת עבירת רישום כוזב במסמכי תאגיד.

21. שמו של הנאשם 1 אינו מופיע במסמך כלשהו של הנאשמת 2 וגם לא בדיווחים למשרד החינוך, אולם הוא פעל
כמנהל יחיד של הנאשמת והאחראי היחיד למסמכים, לדיווחים, למילוי הטפסים, הבנק, המרת הכסף במזומן, מסירת
כסף מזומן והעברות כספים למדרשה. הנאשם הוא זה שגייס את יעקב בלוי למשימה ושכנע את חיה שטרנהל שהכל
ראוי ונכון. הנאשם 1 פעל כמנהל - האורגן הבלעדי של נאשמת 2 - הוא שהחליט מה לרשום בדיווחים ועל כן נושא
באחריות.

לאור האמור, יש להרשיע את שני הנאשמים באישום הראשון בעבירות של קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 סיפא
לחוק העונשין, ורישום כוזב במסמכי תאגיד, לפי סעיף 423 לחוק.



22. **באשר לאישום השני:** סעיף 3(א)(1) לחוק איסור הלבנת הון מתייחס לרכוש שמקורו במישרין, או בעקיפין, בעבירה. המקרה שלפנינו כספי התקצוב - "הרכוש" - התקבלו לאחר הגשת בקשת תקציב ואישורו. כאמור, לא ניתן לנתק הגשת הבקשה ואישורה הן מדרישות הסף והגמישות שאפיינה אז את המערכת והן ומהביקורות שהתקיימו בשטח. לא היו אז כללים פנימיים מפורטים כיצד תתנהל מדרשיה כזו ועל כן עצם קבלת הכספים כאשר בפועל קיימת מדרשיה - מקום ובנות הלומדות בעיקר לימודיים תורניים, עולה ספק אם מקורו של הכסף בעבירה. עבירה המרמה הינה בהתנהלות הנאשמים עם הכסף ולא בדרך הראשונית להשגתו לפיכך, אני מזכה הנאשמים מהעבירה המיוחסת להם באישום השני.

23. **באשר לאישום השלישי:** הנאשם משך לעצמו בשנת 2014 ותחילת 2015 סך ₪ 75,000 כשכר או משכורת, הסתיר עובדה זו ולא דיווח, וגם אם גובה הסכום אינו חייב במס קיימת חובת דיווח, אך הנאשם הסווה את עצם משיכת הכספים לעצמו, פעל במרמה לא רשם דבר במסמך כלשהו, ומכך עולה כוונה שלא ייתפס כלל ברשת המס. די בכך כדי להצביע על כוונה להתחמק ממס. לפיכך, יש להרשיע הנאשם 1 בעבירה המיוחסת לו באישום השלישי.

24. **אכיפה ברחבית:** יש לדחות הטענה הן בצד המהותי והן בצד הראייתי. בעמותה הנאשמת אדם אחד, הנאשם, עשה הכל בתקופה הרלוונטית לא היה אדם אחר ששותף לו בהגשת הדוחות ברישומים בכספים שהתקבלו. באשר לעמותות אחרות אין בפנינו ראיות בדוקות על הנעשה במדרשיות, בכוללים או בישיבות וכיצד הדברים התנהלו שם. המעשים שעשה הנאשם הם מובהקים וגם אם במקומות אחרים, עלו שאלות כאלו ואחרות אין לומר כי הגשת כתב האישום נגד הנאשמים פוגעת בעקרון עשיית הצדק.

25. התוצאה

לאור האמור יש להרשיע שני הנאשמים בעבירות המיוחסות להם באישום הראשון; יש לזכות שני הנאשמים מחמת הספק מהעבירות המיוחסות באישום השני; יש להרשיע הנאשם 1 בעבירה המיוחסת באישום השלישי.

ניתנה היום, כ"ג כסלו תשפ"א, 9 דצמבר 2020, במעמד הצדדים.

יעקב צבן, שופט